COFNODION Y CYFARFOD

Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru
Older People's Commissioner for Wales

Y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Dydd Mawrth 21 Hydref 2025 am 2.15pm
Microsoft Teams

Yn bresennol

Aelodau

- Claire Bevan (Cadeirydd)
- Julia Evans
- Chris Knight
- David Powell
- Sian Richards

Archwilio Mewnol

- Steen Gourlay, TIAA
- Elan Parry, TIAA

Archwilio Allanol

- Jeremy Saunders, Archwilio Cymru

Uwch Dîm Arwain

- Rhian Bowen-Davies - Comisiynydd
- Kelly Davies – Prif Swyddog Gweithredu
- Nia Halton – Pennaeth Cyllid (eitemau agenda 5-9 yn unig)
- Rachel Bowen – Cyfarwyddwr Polisi (eitem agenda 11 yn unig)
- Ruth Thomas – Uwch Gynorthwyydd Gweithredol (Ysgrifenyddiaeth)

Ymddiheuriadau

Ni ddaeth unrhyw ymddiheuriadau i law.

Camau gweithredu i'w cyflawni

Dyddiad	Manylion	Enw	Dyddiad Cwblhau
24 Gorffennaf 2025	Rhannu gwybodaeth / gwersi pellach a ddysgwyd yn dilyn yr ymgais ar ymosodiad seiber ar seilwaith TG Comisiynydd arall.	TIAA	Tachwedd 2025
24 Gorffennaf 2025	Dosbarthu copi o adroddiad Archwilio Cymru ar ofal heb ei drefnu.	Archwilio Cymru	Pan fydd yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi
21 Hydref 2025	Dosbarthu'r ddogfen Mapio Sicrwydd	Prif Swyddog Gweithredu	Tachwedd 2025
21 Hydref 2025	Cynnwys papur cwmpasu ar gyfer y taenlenni Cynllun Gwaith	Cyfarwyddwr Polisi	Ionawr 2026

Eitem agenda 1: Cyflwyniadau ac ymddiheuriadau

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod, gan nodi mai dyma oedd y cyfarfod wyneb yn wyneb olaf i Julia Evans fel Aelod o'r Pwyllgor. Diolchodd y Cadeirydd i Julia am ei chyfraniad i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg dros y chwe mlynedd diwethaf.

i) Cofrestr buddiannau

Dim byd i'w nodi.

ii) Gweithredoedd Tendr Sengl i'w Datgan

Dim byd i'w nodi.

iii) Cyngor a ddarparwyd i'r Comisiynydd neu ei staff ers y cyfarfod diwethaf

Cadarnhaodd y Comisiynydd na ddarparwyd unrhyw gyngor ers y cyfarfod diwethaf.

Eitem agenda 2i: Adolygiad o'r cofnodion a'r materion yn codi o'r cyfarfod diwethaf ar 24 Gorffennaf 2025 (Papur 2)

Cadarnhawyd y cofnodion fel cofnod cywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Gorffennaf 2025. Darparwyd y diweddariadau a ganlyn:

Dyddiad	Manylion	Enw	Dyddiad Cwblhau	Diweddariad
24 Gorffennaf 2025	Darparu amserlen ar gyfer gweithredu'r porth digidol newydd ar gyfer rhannu gwybodaeth.	TIAA	Hydref 2025	Cynghorodd Steen Gourlay, TIAA, y Pwyllgor nad oedd dyddiad lansio'r porth digidol newydd ar gael eto a chadarnhaodd y byddai

				diweddariadau cynnydd yn cael eu darparu maes o law.
24 Gorffennaf 2025	Rhannu gwybodaeth / gwersi pellach a ddysgwyd yn dilyn yr ymgais ar ymosodiad seiber ar seilwaith TG Comisiynydd arall.	TIAA	Hydref 2025	Hysbysodd TIAA y Pwyllgor y byddai diweddariad yn cael ei rannu y tu hwnt i'r cyfarfod, yn dilyn cwblhau'r adroddiad perthnasol.
24 Gorffennaf 2025	Diweddaru'r adroddiad Crynodeb o Sicrwydd Rheolaethau Mewnol gyda rhestr lawn o'r archwiliadau sy'n cael eu cynnal yn 2025/26.	TIAA	Hydref 2025	Gweler Atodiad A, Papur 3i. Cam gweithredu wedi'i gwblhau.
24 Gorffennaf 2025	Dosbarthu copi o adroddiad Archwilio Cymru ar ofal heb ei drefnu.	Archwilio Cymru	Pan fydd yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi	Nid yw'r adroddiad wedi'i gyhoeddi eto. Cam gweithredu ar y gweill.
24 Gorffennaf 2025	Adolygu dull adrodd darparu'r rhaglen waith.	Cyfarwyddwr Polisi	Hydref 2025	Y fformat adrodd wedi'i adolygu – ewch i Bapur 11. Cam gweithredu wedi'i gwblhau.
24 Gorffennaf 2025	Diweddaru'r Strategaeth Rheoli Risg i gynnwys diffiniadau o'r awydd am risg.	Prif Swyddog Gweithredu	Gorffennaf 2025	Polisi wedi'i ddiweddaru. Cam gweithredu wedi'i gwblhau.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, cadarnhaodd y Prif Swyddog Gweithredu fod yr ymarfer mapio sicrwydd wedi'i gynnal. Cytunwyd y byddai'r ddogfen berthnasol yn cael ei rhannu y tu hwnt i'r cyfarfod.

Cadarnhawyd y bydd y Prif Swyddog Gweithredu bellach yn gyfrifol am y Polisi Caffael. Mae cyngor cyfreithiol yn cael ei geisio ynghylch goblygiadau'r Ddeddf Caffael (2023), a bydd y polisi Archebu Nwyddau a Gwasanaethau yn cael ei ddiweddaru os oes angen. Cyfeiriwyd yr aelodau i fideo defnyddiol ar wefan TIAA sy'n darparu trosolwg o'r Ddeddf.

ii) Adolygiad o'r cofnodion o'r Cyfarfod Eithriadol ar 11 Medi 2025

Cadarnhawyd y cofnodion fel cofnod cywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Medi 2025.

Eitem agenda 3i: Archwiliad Mewnol - Adroddiad Diweddaru ar y Crynodeb o Sicrwydd Rheolaethau Mewnol

Cyflwynodd Elan Parry Bapur 3i, a rhoddodd sicrwydd i'r Pwyllgor fod y Cynllun Blynyddol ar y trywydd cywir, fel y nodir yn Atodiad A.

Bydd yr archwiliad o'r Rheolaethau Ariannol Allweddol yn cael ei gynnal ym mis Chwefror 2026. Nid oedd unrhyw faterion i'w hadrodd.
Amlygodd Chris Knight y 'drosedd Methiant i Atal Twyll' a nodwyd yn adroddiad TIAA. Cadarnhaodd y Prif Swyddog Gweithredu nad oedd angen unrhyw gamau gweithredu oherwydd maint a chyllideb y sefydliad. Cadarnhaodd TIAA fod nifer o fesurau arferion da wedi'u nodi yn y Ddeddf ond nad oedd unrhyw ofynion ar gyfer Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru.

Diolchodd y Cadeirydd i TIAA am y diweddariad.

ii) Adolygiad Sicrwydd o Reoli Absenoldeb a Llesiant Staff (Papur 3ii)

Cadarnhaodd Elan Parry fod 'sicrwydd sylweddol' wedi ei nodi yn yr archwiliad ar Reoli Absenoldeb a Llesiant Staff, ac nad oedd unrhyw argymhellion i gymryd camau.

Gwnaeth y Cadeirydd longyfarch Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru ar y sicrwydd sylweddol a gafwyd.

Gofynnodd David Powell sut y byddai'r archwiliad yn cael ei ddefnyddio yng nghyd-destun iechyd a llesiant staff. Nododd y Prif Swyddog Gweithredu fod canlyniad yr archwiliad yn alinio â chanlyniadau'r arolwg staff diweddar ond croesawodd y sicrwydd allanol.

Yn dilyn y cwestiwn gan y Cadeirydd, hysbysodd y Prif Swyddog Gweithredu y Pwyllgor fod y gwaith o hyfforddi a mentora rheolwyr llinell yn broses barhaus. Mae hyfforddiant allanol yn cael ei ystyried hefyd.

Hysbyswyd y Pwyllgor, er nad oedd ymgyrch weithredol i annog staff i gael y brechiad rhag y ffliw, y bydd y wybodaeth honno'n cael ei chyhoeddi ar y sianel Teams iechyd a llesiant.

Gwnaeth y Cadeirydd longyfarch y Comisiynydd ar ran y Pwyllgor am y sicrwydd sylweddol a gafwyd ar yr archwiliad Rheoli Absenoldeb a Llesiant Staff.

iii) Rheoli Risg – Rheolaethau Lliniaru (Papur 3iii)

Cyflwynodd TIAA Bapur 3ii, gan nodi'r canlyniad sicrwydd sylweddol ar gyfer yr archwiliad, a chyfleu hyder yn effeithiolrwydd y prosesau rheoli risg parhaus.

Myfyriodd y Comisiynydd yn gadarnhaol ar y broses archwilio a'r trafodaethau a gynhaliwyd.

Croesawodd y Cadeirydd y sicrwydd a roddwyd a diolchodd i'r staff a oedd wedi cyfrannu at yr archwiliad.

Eitem agenda 4: Diweddariad Archwilio Cymru

Cyflwynodd Jeremy Saunders bapur 4 ar ran Archwilio Cymru a hysbysodd y Pwyllgor fod y Cyfrifon wedi'u gosod gerbron y Senedd ym mis Medi.

Hysbyswyd y Pwyllgor bod tymor presennol yr Archwilydd Cyffredinol yn dod i ben ym mis Gorffennaf ac mae'r swydd yn cael ei hysbysebu ar hyn o bryd.

Cadarnhawyd bod yr ymgynghoriad ar Ffioedd wedi cau ac y byddai'n cael ei osod gerbron y Pwyllgor Cyllid yn y Senedd yn y misoedd i ddod. Adroddodd Jeremy Saunders fod cynnydd o 5.5% mewn ffioedd yn cael ei ystyried.

Yn dilyn cyhoeddiad diweddar Archwilio Cymru, Iechyd a Gofal Digidol Cymru - *Adolygiad o Drefniadau Ymgysylltu â Rhanddeiliaid*, cadarnhaodd y Prif Swyddog Gweithredu na ofynnwyd i'r Comisiynydd gyfrannu at yr adolygiad.

Diolchodd y Cadeirydd i Archwilio Cymru am y diweddariad.

Eitem agenda 5: Asesu Perfformiad Archwilwyr Allanol (Papur 5)

(Gadawodd Archwilio Cymru a TIAA y cyfarfod tra bod Papur 5 yn cael ei gyflwyno a'i drafod).

Cyflwynodd y Prif Swyddog Gweithredu yr adolygiad o'r Archwiliwyr Allanol ar gyfer 2025 a luniwyd gan y cyn Bennaeth Cyllid ac Adnoddau. Crynhodd y papur y berthynas weithio gadarnhaol a hyblyg ag Archwilio Cymru.

Nododd y Pwyllgor y sicrwydd a roddwyd o'r adroddiad a chytunodd fod Archwilio Cymru'n darparu gwasanaeth da a bod cyfraniad cadarnhaol gan archwilwyr i gyfarfodydd y Pwyllgor.

Dychwelodd cynrychiolwyr Archwilio Cymru a TIAA i'r cyfarfod a chynghorodd y Cadeirydd fod y Pwyllgor yn ddiolchgar am waith Archwilio Cymru ac yn gwerthfawrogi'r profiad, yr hyblygrwydd a'r ymatebolrwydd a ddarparwyd gan yr Archwilwyr Allanol.

Eitem agenda 6: Adroddiad Cyllid

Croesawodd y Cadeirydd y Pennaeth Cyllid i'r cyfarfod i gyflwyno'r Adroddiad Cyllid (Papur 6).

Amlinellodd y Pennaeth Cyllid y pwyntiau allweddol yn ystod Chwarter 2:

- Gwobrwywyd cynnydd o 3.75% ar gyfer costau byw ym mis Medi (wedi'i ôl-ddyddio i fis Ebrill).
- Mae disgwyl i'r gwariant ar y rhaglen waith gynyddu yn Ch3 a Ch4.
- Nid yw'r cyllid ychwanegol ar gyfer y cynnydd mewn cyfraniadau Yswiriant Gwladol a thaliadau costau byw wedi'i gadarnhau eto gan Lywodraeth Cymru.

Hysbysodd y Prif Swyddog Gweithredu y Pwyllgor y byddai'r papurau Cyllid yn cael eu dosbarthu'n rhai 'Cyfrinachol' fel rhan o bolisi rheoli data a diogelwch gwybodaeth y sefydliad.

Cadarnhaodd y Pennaeth Cyllid y byddai'r safbwynt ar y Cynllun Cyllid Tymor Canolig yn cael ei adolygu a'i graffu'n rheolaidd.

Cadarnhaodd y Comisiynydd fod cyfarfodydd cynllunio manwl wedi'u cynnal ynghylch gwariant cyllideb y rhaglen waith.

Cadarnhaodd y Prif Swyddog Gweithredu nad oedd cynlluniau ar unwaith i gaffael system rheoli achosion newydd. Gwnaed newidiadau i'r system bresennol i wella ymarferoldeb adrodd ac mae ymarfer i nodi gofynion sefydliadol yn mynd rhagddo. Rhagwelir y gellid gwneud achos dros gyllid cyfalaf i Lywodraeth Cymru yn 2026-27.

Cydnabu'r Pwyllgor yr adroddiad ac amlygwyd y risgiau cysylltiedig.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Cyllid am y sicrwydd a roddodd i'r Pwyllgor ynghylch y gwaith rheoli cyllid sydd ar waith.

Eitem agenda 7: Polisïau: Gwrth-dwyll, Llwgrwobrwyo a Gwyngalchu Arian

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid y polisi wedi'i ddiweddaru i'w gymeradwyo, gan nodi'r mân newidiadau a nodwyd yn yr adroddiad.

Hysbyswyd y Pwyllgor y byddai'r Pennaeth Cyllid yn mynychu cyfarfodydd rheolaidd â chyfoedion mewn cyrff sector cyhoeddus i gasglu arferion gorau ac i rannu'r dysgu ledled y sector.

Cymeradwyodd y Pwyllgor y polisi wedi'i ddiweddaru.

Eitem agenda 8: Treuliau'r Comisiynydd

Nododd y Pwyllgor yr eitemau a restrwyd yn y Gofrestr Dreuliau.

Eitem agenda 9: Y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch

Nododd y Pwyllgor yr eitemau a restrwyd yn y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Cyllid am y diweddariadau. (Gadawodd y Pennaeth Cyllid y cyfarfod ar ôl yr eitem agenda hon.)

Eitem agenda 10: Y Gofrestr Risg Strategol

i) Y Gofrestr Risg

ii) Y papur cwmpasu risg

Cyflwynodd y Prif Swyddog Gweithredu'r Gofrestr Risg Strategol, gan amlygu'r gostyngiad mewn risg sy'n ymwneud â staffio a chapasiti yn dilyn penodi dau aelod o staff.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod Llywodraeth Cymru'n bwriadu cyhoeddi cyllideb 2026-27 ym mis Tachwedd, yn sylweddol gynharach nag arfer. Byddai Risg 12 yn cael ei adolygu yn dilyn y cyhoeddiad.

Mae Risg 7 wedi'i gynyddu oherwydd yr amserlennu ar gyfer y pwyntiau yn y rhaglen waith i'w cyflawni, ond rhagwelwyd y byddai hyn yn gostwng y mis nesaf.

Trafodwyd yr etholiad Senedd sydd ar ddod a chydnabu'r Pwyllgor y tebygolrwydd y byddai cyfnod o ansicrwydd yn dilyn etholiadau Senedd 2026.

Croesawodd y Pwyllgor y sicrwydd a ddarparwyd gan yr adroddiad, a diolchodd y Cadeirydd i'r Prif Swyddog Gweithredu am y papurau.

Eitem agenda 11: Diweddariad ar y cynllun gwaith

Croesawodd y Cadeirydd y Cyfarwyddwr Polisi i'r cyfarfod ar gyfer eitem agenda 11. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Polisi y diweddariad i'r cynllun gwaith a rhoddodd drosolwg o'r fformat diwygiedig.

Hysbyswyd y Pwyllgor:

- y byddai'r modiwl rhagfarn oed, ar y cyd â'r Brifysgol Agored, yn cael ei lansio ym mis Mawrth 2026.
- Bod amrywiaeth o waith sy'n dod i mewn, nad yw wedi'i gynnwys yn y rhaglen waith a gyhoeddwyd, wedi'i gwblhau ac mae'n parhau i gael effaith, gan gynnwys cyfraniadau i Bwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol y Senedd ar y Bil Marw â Chymorth.

- Bod Wrecsam yn ddiweddar wedi derbyn statws Rhwydwaith Byd-eang Sefydliad Iechyd y Byd o Gymunedau a Dinasoedd Oed-gyfeillgar, gan arwain at y ffaith bod 50% o'r holl gymunedau yng Nghymru yn aelodau.
- Y byddai adolygiad llenyddol ar yr adroddiad rhagfarn oed digidol yn cael ei gyhoeddi'r wythnos nesaf.
- Bod papur sy'n crynhoi blaenoriaethau'r Comisiynydd ar gyfer Llywodraeth Cymru wedi'i gyhoeddi a'i rannu â'r pleidiau gwleidyddol.

Croesawodd y Pwyllgor y fformat newydd. Fodd bynnag, awgrymwyd papur cwmpasu, sy'n debyg i'r ddogfen drosolwg ar y Gofrestr Risg. Cam gweithredu: Cyfarwyddwr Polisi.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyfarwyddwr Polisi am y diweddariad cynhwysfawr a'r sicrwydd a ddarparwyd gan y diweddariad i'r rhaglen waith.

Eitem agenda 12: Adroddiad Llywodraethiant Chwarterol:

Cyflwynodd y Prif Swyddog Gweithredu uchafbwyntiau'r adroddiadau chwarterol.

i) Adroddiad Llywodraethiant

Cofnodwyd un damwain bach yn ystod Chwarter 2, a daeth dau gais Rhyddid Gwybodaeth i law.

ii) Adroddiad Iechyd Sefydliadol

- Mae cyfnod trosglwyddo wedi digwydd â'r Pennaeth Cyllid newydd cyn ymadawiad y Pennaeth Cyllid ac Adnoddau.
- Nid oedd unrhyw bryderon ynghylch gwyliau blynyddol.
- Roedd absenoldeb oherwydd salwch yn Ch2 yn isel iawn.
- Cynigwyd nifer o gyfleoedd datblygu a dysgu i'r staff ac Aelodau'r Pwyllgor yn y misoedd diwethaf gan gynnwys sesiwn ar niwrogynhwysiant, a gafodd ei dderbyn yn dda iawn.
- Byddai arolwg staff yn cael ei gynnal yn ystod 2026-27.

iii) Adroddiad Cyfathrebu

Cyflwynodd y Prif Swyddog Gweithredu yr adroddiad, a ysgrifennwyd gan y Pennaeth Cyfathrebu, fel trosolwg o Chwarter 2.

Gwnaeth yr adroddiad arddangos cyrhaeddiad y Comisiynydd a'r cysylltiad â gweithgaredd ymgysylltu a bydd ymholiadau Cyngor a Chymorth yn cael eu harchwilio.

Rhoddodd y Prif Swyddog Gweithredu ddiweddariad i'r Pwyllgor ynghylch y ffaith bod Strategaeth Ymgysylltu Gwleidyddol ddiwygiedig wedi'i chyflwyno gan y Cyfarwyddwr Polisi yng nghyfarfod yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth ym mis Hydref. Roedd Strategaeth Ymgysylltu'r Comisiynydd yn cael ei datblygu i sicrhau dull gweithredu cydgysylltiedig, strategol i'r gweithgaredd.

iv) Cerdyn Sgorio Cytbwys

Nododd y Pwyllgor y Cerdyn Sgorio Cytbwys.
Yn dilyn cwestiwn gan y Cadeirydd, cadarnhaodd y Prif Swyddog Gweithredu y bydd y data'n cael eu defnyddio i dargedu gweithgaredd ymgysylltu mewn meysydd lle y mae nifer is o ymholiadau Cyngor a Chymorth yn cael eu derbyn. Bydd ymgyrch hysbysebu wedi'i thargedu'n cefnogi hyn.

Pwysleisiodd y Prif Swyddog Gweithredu ymatebolrwydd y sefydliad i addasu i'r cynllun gwaith a blaenoriaethau'r Comisiynydd i batrymau a thueddiadau a welir mewn ymgynghoriadau i'r Gwasanaeth Cyngor a Chymorth. Bydd enghraifft yn cael ei rhannu a'i thrafod yn fanylach yn Sesiwn Ddatblygu'r Pwyllgor sydd ar ddod.

Cadarnhaodd y Cadeirydd fod yr adroddiadau Llywodraethiant Chwarterol yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor yn y maes hwn.

Eitem agenda 13: Adroddiad Gwydnwch Seiber

Rhoddodd y Prif Swyddog Gweithredu ddiweddariad i'r Pwyllgor ynghylch yr archwiliad seiber annibynnol diweddar.

Oherwydd y risgiau diogelwch cysylltiedig, nid yw'r eitem agenda hon wedi'i chofnodi.

Eitem agenda 14: Unrhyw Fusnes Arall

Nid oedd unrhyw eitemau ychwanegol o fusnes i'w trafod.

Eitem agenda 15: Adolygiad o'r cyfarfod, gan gynnwys trafodaeth ar eitemau agenda yn y dyfodol, dyddiau datblygu a chyfarfodydd ffocws

Diolchodd y Cadeirydd i bawb am y trafodaethau defnyddiol a diddorol a chyfleodd werthfawrogiad i staff y Comisiynydd am ansawdd a phrydlondeb y papurau Pwyllgor.

Diolchodd y Cadeirydd i Julia am ei hymrwymiad a'i chefnogaeth dros y blynyddoedd a dymunodd yn dda iddi i'r dyfodol.

Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf: Cynhelir cyfarfod nesaf y Pwyllgor ar-lein Dydd Iau 27 Ionawr am 1.30pm.